

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

BIJLAGE 2: DEFINITIES Postoperatieve wondinfecties
Module incidentie surveillance Postoperatieve wondinfecties
PREZIES – versie: 2019

Documentversie: 1.1

Samenvatting van wijzigingen

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de definitieset 2018

Sectie 1: aangepast

Sectie 1.1: Registratie-instructie aangepast

Sectie 7.2: endocarditis toegevoegd

Sectie 14.1: Endometritis toegevoegd

Bijlage A: aangepast

Inhoudsopgave

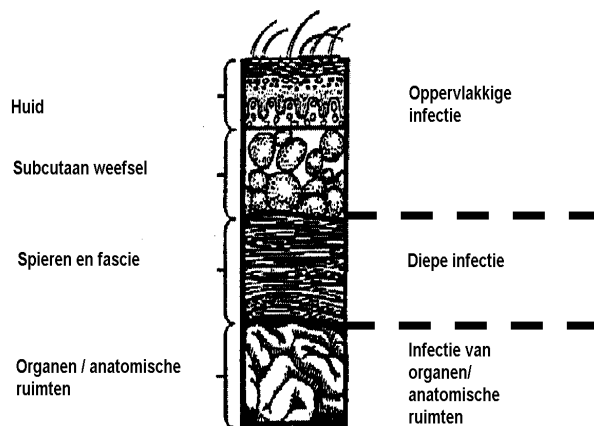
1	POSTOPERATIEVE INFECTIES VAN HET OPERATIEGEBIED	4
1.1	POSTOPERATIEVE WONDINFECTIE	5
1.2	POSTOPERATIEVE WONDINFECTIE NA VAGINALE INGREPEN	7
7.2	ENDOCARDITIS	8
7.4	MEDIASTINITIS	8
	BIJLAGE A. FOLLOW-UP DUUR BIJ WONDINFECTIES	1

1 Postoperatieve infecties van het operatiegebied

Postoperatieve infecties van het operatiegebied worden onderverdeeld in:

- oppervlakkige postoperatieve wondinfectie;
- diepe postoperatieve wondinfectie;
- infectie van organen of anatomische ruimten die geopend zijn of waarmee gemanipuleerd is tijdens de operatie (zie figuur 1);
- postoperatieve wondinfectie na vaginale ingrepen.

Figuur 1 Indeling van postoperatieve infecties van het operatiegebied en relatie tot anatomische structuren

De volgende infecties gelden **niet** als oppervlakkige infecties van het operatiegebied;

- ontstekingen rond hechtingen (geringe ontstekingsverschijnselen en afscheiding die zich beperken tot de plaats waar de hechting de huid binnendringt); deze infectie wordt als huidinfectie geregistreerd;
- geïnfecteerde brandwonden.

1.1 Postoperatieve wondinfectie

Registratie-instructies

- Indien een oppervlakkige POWI wordt geregistreerd, wordt de surveillance gedurende de follow-up periode voortgezet om te zien of er een diepe POWI ontstaat.
- Infecties die zowel oppervlakkig als diep zijn, worden als diepe POWI geclassificeerd.
- Een infectie van organen of anatomische ruimten, inclusief een endocarditis en mediastinitis (zie definitie 7.2 en 7.4) na cardiochirurgie, wordt in het PREZIES netwerk als diepe POWI geregistreerd.
- Diepe POWI bij COLON-ingrepen:
Indien na colonresectie een **naadlekkage of darmperforatie** optreedt, mag een diepe POWI alleen worden vastgesteld wanneer er sprake is van **pus, of wanneer er sprake is van een abces of een ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek** (zie FAQ). Dit wijkt dus af van diepe POWIs bij andere ingrepen.
- POWI bij MAMMA-ingrepen:
Na MAMMA-ingrepen zonder implantaat wordt een POWI geregistreerd zonder onderscheid te maken tussen een oppervlakkige of diepe wondinfectie. Voor deze 'geen onderscheid' infecties geldt een follow-up duur van 90 dagen. Bij mamma-ingrepen met implantaat blijft het verplicht om onderscheid te maken tussen oppervlakkige en diepe POWIs.
- POWI bij vaginale ingrepen:
Voor POWIs na vaginale ingrepen gelden binnen het PREZIES-netwerk aparte criteria (zie definitie 2.2).

2.1.1 Oppervlakkige wondinfectie

de infectie betreft de huid of het sub-cutaan weefsel van de incisie
én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de incisie;
of
- één van de volgende klinische verschijnselen:
  - pijn of gevoeligheid
  - lokale zwelling
  - roodheid
  - warmte

én

een positieve kweek van aseptisch afgenomen wondvocht of weefsel van de oppervlakkige incisie;

of

- één van de volgende klinische verschijnselen:
  - pijn of gevoeligheid
  - lokale zwelling
  - roodheid

- warmte
én

de chirurg opent de wond en de wondkweek is positief of niet gekweekt.

2.1.2 Diepe postoperatieve wondinfectie:

de infectie betreft het diepliggende weefsel van de incisie (fascie of spier)

én

ontstaat binnen 30 of 90 dagen na de operatie (zie indeling van operaties in bijlage A)

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de diepe incisie;
of
- abces of ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek;
of
- tenminste één van de volgende klinische verschijnselen:
  - pijn of gevoeligheid
  - lokale zwelling
  - roodheid
  - warmte
  - koorts > 38 °Cén
spontane wonddehiscentie of wond geopend door de chirurg en de wondkweek is positief of niet gekweekt.

NB:
Niet van toepassing
bij colonresectie
gevolgd door
naadlekkage of
perforatie (zie
registratie-instructie)

2.1.3 Voor een infectie van organen of anatomische ruimte, moet er sprake zijn van:

de infectie betreft een deel van de anatomische structuur (buiten de incisie) die geopend is of waarmee gemanipuleerd is tijdens een operatie

én

ontstaat binnen 30 of 90 dagen na de operatie (zie indeling van operaties in bijlage A)

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de drain;
of
- abces of ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek;
of
- positieve kweek van wondvocht of weefsel.

NB:
Niet van toepassing
bij colonresectie
gevolgd door
naadlekkage of
perforatie (zie
registratie-instructie)

1.2 Postoperatieve wondinfectie na vaginale ingrepen

Voor POWI na vaginale ingrepen zijn de definities voor het PREZIES-netwerk nader gespecificeerd in overleg met de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (juni, 2013).

2.2.1 Oppervlakkige postoperatieve wondinfectie

de infectie betreft het vaginaal epitheel of oppervlakkige lagen van de vaginawand
én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de vagina bij uitwendige observatie;
of
  - aanhoudende pijnklachten in het operatiegebied
én
bij speculumonderzoek aanwezigheid van abnormaal wondbeslag of abnormale roodheid, of abnormale fluor al of niet na manipulatie.

2.2.2 Diepe postoperatieve wondinfectie

de infectie betreft dieperliggend weefsel van de vagina, of de uterus, of de buik(holte)
én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- aanhoudende pijnklachten in het operatiegebied of aanwezigheid van koorts > 38°C (zonder andere aanwijsbare oorzaak)
én
tekenen van infectie bij gynaecologisch of gericht onderzoek;
of
- abces (inclusief topabces)
of
- andere teken van infectie bij echoscopisch of radiologisch onderzoek, bij exploratie / heroperatie;
of
- geïnfecteerd hematoom;
of
- pusafvloed na manipulatie bij vaginaal toucher.

7.2 Endocarditis

Endocarditis aan een hartklep of hartklepprothese moet voldoen aan één van de volgende criteria:

- positieve kweek van de klep of vegetatie;
- Twee van de volgende verschijnselen zonder andere aanwijsbare oorzaak:
  - koorts (>38°C);
  - nieuw of veranderd in hartgeruis;
  - embolische verschijnselen;
  - huidafwijkingen (bijvoorbeeld petechiae, splinter bloedingen, pijnlijke subcutane noduli);
  - decompensatio cordis;
  - ECG-afwijkingen.

én

bovendien stelt de arts gerichte antimicrobiële therapie in wanneer de diagnose antemortem is gesteld.

én

bovendien één of meer van de volgende bevindingen:

- een micro-organisme geïsoleerd uit twee bloedkweken;
- positief Gram-preparaat van de klep indien deze òf niet gekweekt is òf de kweek negatief bleef;
- vegetatie op de klep, gezien tijdens operatie of obductie;
- positieve antigeentest op bloed of urine;
- echocardiografische aanwijzingen voor nieuwe vegetatie.

Registratie-instructie: Indien een endocarditis wordt vastgesteld na cardiothoracale chirurgie dan registreren als een diepe postoperatieve wondinfectie.

7.4 Mediastinitis

Mediastinitis moet voldoen aan één van de volgende criteria:

- positieve kweek van weefsel of vocht uit het mediastinum, verkregen via punctie of operatie;
- mediastinitis vastgesteld tijdens operatie of bij histopathologisch onderzoek;
- één van de volgende verschijnselen:
  - koorts (>38°C);
  - pijn op de borst;
  - instabiel sternum.

én

bovendien één of meer van de volgende bevindingen:

- purulente afscheiding uit het mediastinale gebied;
- positieve bloedkweek of positieve kweek van vocht uit het mediastinale gebied;
- verwijding van het mediastinum, vastgesteld bij radiologisch onderzoek.

Registratie-instructie: Indien een mediastinitis wordt vastgesteld na cardiothoracale chirurgie dan registreren als een diepe postoperatieve wondinfectie.

14.1 Endometritis

Endometritis moet voldoen aan één van de volgende criteria:

- positieve kweek van vocht of weefsel uit het endometrium verkregen door operatie, punctie of brush/biopsie;
- purulente afscheiding uit de uterus én bovendien twee van de volgende: verschijnselen: - koorts (>38°C); - buikpijn; - gevoelige uterus.

Registratie- instructie:

Een postpartum endometritis is geen ziekenhuisinfectie indien er bij opname sprake was van geïnfecteerd vruchtwater of als de patiënt wordt opgenomen na 48 uur gebroken vliezen.

Een endometritis na een sectio-caesarea moet als een diepe postoperatieve wondinfectie worden geregistreerd.

Bijlage A. Follow-up duur bij wondinfecties

Module: Incidentie surveillance POWI

Specialisme	Nr	Omschrijving operatie (hoofdgroepen)	(subgroepen)		Follow-up duur	
Cardiochirurgie / cardiologie	1	Geïsoleerde coronaire bypass-graft			90	
	2	Geïsoleerde open aortaklepchirurgie (via sternum) (m.i.v. 1-1-2019 exclusie van Bentall-procedures)			90	
	4	Implantatie van (interne) pacemaker of ICD			90	
Algemene chirurgie	10	Mamma ablatio, met of zonder SNP (sentinel node procedure)			90	
	11	Mamma lumpectomie, met of zonder SNP			90	
	12	Colonresectie	12.1	Rechter Colon*	Open procedure	30
			12.2		Gesloten procedure	
			12.3	Linker Colon**	Open procedure	30
			12.4		Gesloten procedure	
			12.5	Sigmoid	Open procedure	30
			12.6		Gesloten procedure	
			12.7	(Low) anterior	Open procedure	30
12.8			Gesloten procedure			
13	Cholecystectomie, gesloten procedure			30		
Orthopedie	30	Primaire totale heupprothese, vervanging femurkop en acetabulum			90	
	32	Primaire knieprothese	32.1	Totale knieprothese Bicondylair, met of zonder patellofemorale component	90	
			32.2	Halve knieprothese Unicondylair	90	
Gynaecologie	43	Sectio Caesarea			30	
Neurochirurgie	50	Laminectomie en Hernia Nucleus Pulposi (HNP) operatie			30	